

Informe en relació amb el Projecte d'Ordre per la qual s'actualitza la regulació de fitxers de dades de caràcter personal de l'Institut Català del Sòl

Es presenta a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en data 27 d'octubre de 2011, el projecte d'Ordre per la qual s'actualitza la regulació de fitxers de dades de caràcter personal de l'Institut Català del Sòl, per tal que l'Autoritat emeti el seu parer al respecte.

(...)

I

(...)

II

(...) el projecte d'ordre que s'examina té per objecte actualitzar la regulació dels fitxers de dades personals existents en l'àmbit de l'Institut Català del Sòl.

En aquest sentit, es valora positivament que s'hagin dedicat articles diferenciats del text articulat a cadascuna de les finalitats de la disposició: la creació de fitxers (article 1) i la supressió de fitxers (article 7).

Pel que fa, en concret, a la creació de fitxers, es valora positivament que s'hagi incorporat un llistat amb la denominació de cada nou fitxer (article 1.1), així com que s'estableixi el seu contingut en un annex específic del projecte (annex 1), el qual s'analitzarà més endavant en un altre apartat.

D'acord amb aquest llistat, el projecte preveu la creació dels fitxers següents:

1. **“Comunicació i relacions externes”.**
2. **“Contractació”.**
3. **“Recursos humans”.**
4. **“Gestió i seguiment de fiances dels contractes de lloguer i avalloguer”.**
5. **“Patrimoni”.**
6. **“Videovigilància”.**
7. **“Control de visites”.**

Pel que fa a la previsió de supressió de fitxers, aquesta afecta als fitxers de dades gestionats per l'Institut Català del Sòl que varen ser creats per mitjà del Decret 326/1994, de 16 de novembre. El destí de les dades d'aquests fitxers es concreta en l'annex 2 del projecte que, com en el cas anterior, s'analitzarà després en un altre apartat.

Cal tenir en compte que aquest Decret 326/1994, que estableix la regulació dels fitxers de dades gestionats pel Departament de Política Territorial i Obres Públiques (actualment, Departament de Territori i Sostenibilitat) i els seus organismes adscrits, ha estat objecte de diverses modificacions (Decret 87/2001, de 20 de març, pel qual s'actualitzen els fitxers automatitzats que contenen dades de caràcter personal gestionats pel Departament de Política Territorial i Obres Públiques; Ordre PTO/127/2005, de 4 d'abril, sobre els fitxers que contenen dades de caràcter personal

gestionats per Ports de la Generalitat; i, Ordre PTO/401/2009, d'11 d'agost, per la qual s'actualitza la regulació dels fitxers que contenen dades de caràcter personal gestionats per Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya) que han comportat la supressió de la major part dels fitxers que s'hi contenen, a excepció dels corresponents a l'Institut Català del Sòl.

Així doncs, i d'acord amb la disposició final tercera de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades que habilita els consellers de la Generalitat, dins l'àmbit de les competències respectives, per a la creació, la modificació i la supressió, mitjançant ordre, dels fitxers de llurs departaments o dels ens públics vinculats o que en depenguin, amb l'aprovació del present projecte d'ordre, en què es preveu la supressió d'aquests fitxers (article 7), es deixa sense efectes la regulació realitzada mitjançant el Decret 326/1994, en allò que afecta a l'Institut Català del Sòl, quedant, per tant, aquest decret buit de contingut.

També convé destacar positivament les previsions dels articles 4 i 5 del projecte d'ordre. L'article 4 recull el deure d'informació als interessats en la recollida de les dades d'acord amb allò establert a l'article 5 de la LOPD. Per la seva part, l'article 5 estableix el tractament de les dades personals que es recullin de conformitat amb els principis de qualitat (article 4 LOPD) i seguretat (article 9 LOPD) establerts per la normativa de protecció de dades.

D'acord amb aquestes consideracions, cal valorar positivament el projecte d'ordre en el seu conjunt, atès que l'ordre i el contingut faciliten una informació clara i entenedora als ciutadans pel que fa als fitxers de l'Institut Català del Sòl que contenen les seves dades personals, així com, entre d'altres aspectes, on poder exercir els drets d'“*habeas data*” que la legislació en protecció de dades de caràcter personal els hi reconeix.

D'altra banda, també escau valorar positivament el contingut de la memòria general del projecte d'ordre pel que fa especialment al seu apartat V “contingut i mesures proposades”. En aquest apartat es concreta, entre d'altres aspectes, la finalitat del tractament de determinades dades personals sensibles en el fitxer de nova creació “**Recursos humans**” i que justifiquen l'adopció d'un determinat nivell de mesures de seguretat, així com les nombroses cessions de dades –i la seva habilitació legal- que tindran lloc respecte el fitxer de nova creació “**Patrimoni**”. Disposar d'aquesta informació és rellevant atès que permet avaluar millor el contingut dels fitxers que es creen i la seva adequació a la normativa de protecció de dades personals.

Així mateix, es vol destacar que de l'examen del projecte d'ordre –i de la documentació que l'acompanya- es desprèn que el Departament ha tingut en compte per a la seva creació la Recomanació 1/2011 de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades sobre la creació, modificació i supressió de fitxers de dades de caràcter personal de titularitat pública, així com informes anteriors d'aquesta Autoritat.

III

Fetes aquestes consideracions inicials, a continuació s'analitzen conjuntament els fitxers de nova creació de l'Institut Català del Sòl continguts en l'annex 1 del projecte d'ordre, tret del fitxer de “**Videovigilància**” que s'analitza en un apartat específic.

D'entrada, convé apuntar que s'incorporen tots els apartats que la LOPD (article 20.2) i el RLOPD (article 54.1) estableixen que han de contenir les disposicions de creació de fitxers. Tot i així, es considera convenient fer algunes consideracions en relació

únicament amb aquells apartats dels fitxers que podrien no ajustar-se a allò disposat en aquests articles.

1. Apartat relatiu a les mesures de seguretat (articles 20.2 h) LOPD i 54.1 h) RLOPD) del fitxer “Recursos humans”.

En aquest fitxer s'ha previst la implantació d'un nivell de mesures de seguretat mitjà atès el conjunt de dades personals que es preveuen tractar (article 81.2.f) RLOPD) i, especialment, atès el tractament de dades relatives a la comissió d'infraccions administratives i penals (article 81.2.a) RLOPD).

Tot i la previsió de tractar també dades especialment protegides, fet que podria comportar l'aplicació d'un nivell alt de seguretat al fitxer (article 81.3.a) RLOPD), aquest nivell de seguretat mitjà es considera adequat, ja que el tractament de les dades de salut deriva del compliment de deures públics (article 81.6 RLOPD) i així s'ha concretat, com s'ha apuntat en l'apartat anterior, en la memòria general del projecte.

Ara bé, el fet que en aquest fitxer es prevegi com a ús, entre d'altres, el control horari dels treballadors de l'Institut Català del Sòl mitjançant el tractament de dades biomètriques porta a recomanar l'aplicació, a banda de les mesures corresponents al nivell mitjà de seguretat, de determinades mesures de seguretat de nivell superior per tal d'evitar la pèrdua accidental, l'alteració, la difusió o l'accés no autoritzat a aquestes dades, com ara, mantenir un control d'accessos (article 103 del RLOPD) i, en el cas de transmissió d'aquestes dades, establir mecanismes de xifratge (article 104 del RLOPD).

2. Apartat relatiu a les mesures de seguretat (articles 20.2 h) LOPD i 54.1 h) RLOPD) del fitxer “Patrimoni”.

Cal destacar que en aquest fitxer s'ha previst la implantació d'un nivell de mesures de seguretat bàsic (article 81.1 RLOPD). Ara bé, ateses les diverses tipologies de dades personals que seran tractades (dades identificatives, dades de característiques personals, dades de circumstàncies socials, dades d'informació comercial, dades econòmiques i financeres, i dades de transaccions), escau recomanar l'aplicació d'un nivell mitjà de seguretat (article 81.2.f) del RLOPD) en la mesura que conté un conjunt de dades personals que poden permetre avaluar determinats aspectes de la personalitat o comportament de les persones afectades.

IV

Tot seguit s'analitza, com s'ha indicat anteriorment, el fitxer de nova creació “**Videovigilància**”.

La instal·lació de càmeres de videovigilància comporta un tractament de dades consistents en imatges i, si escau, veus, de persones que poden ésser identificades o identificables, de tal manera que estarà subjecte a la normativa sobre protecció de dades personals, sens perjudici d'altra normativa aplicable i del respecte a altres drets fonamentals, com ara el dret a la intimitat i a la pròpia imatge.

En aquest sentit, caldrà tenir en compte la Instrucció 1/2009, de 10 de febrer, sobre el tractament de dades de caràcter personal mitjançant càmeres amb fins de videovigilància, segons la qual, amb caràcter previ a la creació del fitxer, s'ha d'elaborar una Memòria on es concretin les característiques del tractament previst i les circumstàncies concurrents (article 10), fet que permetrà avaluar millor la informació que inclogui el fitxer.

Aquesta memòria del fitxer “**Videovigilància**” de l’Institut Català del Sòl ha estat tramesa junt amb el projecte d’ordre i, en general, el seu contingut s’ajusta al que estableix l’article 10 citat, fet que es valora positivament. Tot i així, caldrà tenir en compte les consideracions següents:

- En relació amb l’apartat relatiu a *“l’òrgan responsable del fitxer, persones operadores del sistema de videovigilància i, si escau, persona responsable de la instal·lació i del seu manteniment* (article 10.1 a) de la Instrucció) s’estableix que la instal·lació del sistema de videovigilància ha estat realitzada per una empresa que, alhora, s’encarregarà del seu manteniment, així com de la visualització de les imatges que s’enregistren a la seu de l’Institut Català del Sòl situada en el carrer Viladomat. Pel que fa a la seu del carrer Còrsega qui s’encarregarà de visualitzar les imatges serà el personal de l’empresa de seguretat contractat pel propi Institut Català del Sòl.

Per tal que l’accés d’aquestes persones a les dades personals enregistrades, quan aquest sigui necessari per a la prestació dels serveis encarregats, no sigui considerat, a efectes de la LOPD, una cessió de dades personals (article 3.i), caldrà que el contracte subscrit amb aquestes empreses per part de l’Institut Català del Sòl contingui les previsions de l’article 12.2 de la LOPD, de tal manera que aquestes es configuren com a encarregats del tractament i quedi exceptuat el règim de comunicacions de dades.

En aquest cas, caldria tenir en compte la Recomanació 1/2010 de l’Autoritat Catalana de Protecció de Dades, sobre l’encarregat del tractament en la prestació de serveis per compte d’entitats del sector públic de Catalunya (disponible a www.apd.cat), en què es recullen els requisits, el règim jurídic, els efectes i les mesures de seguretat aplicables que es deriven de l’existència d’un encàrrec de tractament de dades de caràcter personal per compte d’un tercer. En aquesta Recomanació es recullen no només les previsions de la LOPD, sinó també les derivades del que s’ha denominat l’estatut de l’encarregat del tractament, recollit al capítol III del Títol II del RLOPD i, especialment, les que resulten de la disposició addicional 31^a de la Llei 30/2007, de 30 d’octubre, de contractes del sector públic (LCSP).

- En relació amb l’apartat relatiu a la *“ubicació i camp de visió de les càmeres* (article 10.1.e) de la Instrucció) convé destacar la previsió de captar i registrar part de la via pública per part de les càmeres exteriors de l’edifici situat al carrer Còrsega.

En aquest sentit, en la memòria es detalla que les façanes d’aquest edifici són de vidre, de manera que des del carrer es pot veure perfectament l’interior de les dependències de l’Institut Català del Sòl. Les imatges aportades en la memòria (annex 1) relatives al camp de visió d’aquestes càmeres permeten constatar aquest disseny de l’edifici que el fa especialment vulnerable (actes de vandalisme, intents de furtos o robatoris...).

Malgrat les característiques de l’edifici en qüestió i el fet d’assegurar que es procurarà registrar la part indispensable de la vorera que llinda amb la façana que resulti necessària per garantir la seguretat de les persones que hi treballen, així com per minimitzar el risc d’intents de robatoris o de danys que es puguin produir, cal fer avinent que la captació d’imatges de persones a la via pública només resultarà legítima si es produeix de manera incidental i és inevitable per assolir la finalitat de vigilància de l’edifici (article 5.4.b) de la Instrucció).

D'altra banda, en relació amb aquestes càmeres exteriors, es concreta que en un radi inferior a 50 metres no hi ha cap centre de salut, centre religiós, de culte, una seu d'un partit polític ni centres educatius on assisteixen menors.

Pel que fa a l'edifici situat al carrer Viladomat, s'estableix que les càmeres exteriors no captin la via pública, atès que se situen en la façana interior de l'edifici per tal de poder captar les seves terrasses –les quals es comuniquen amb les d'altres edificis per la part del darrera de la finca- i així evitar accessos indeguts. Les imatges aportades en la memòria (annex 2) relatives al camp de visió d'aquestes càmeres permeten constatar aquest fet.

- En relació amb l'apartat relatiu al “*deure d'informació*” (article 10.1 g) de la Instrucció cal fer avinent que, tot i que no s'ha indicat el nombre de cartells informatius que tenen previst establir en els accessos i plantes interiors dels edificis, aquest es desprèn de la informació gràfica aportada (annex 3), en concret, es preveu un total de tres cartells per cada edifici.

En el cas de les càmeres exteriors de l'edifici situat en el carrer Còrsega -on es produeix la captació de part de la via pública que llinda amb les façanes de vidre- aquests cartells podrien ser insuficients, atès que cal col·locar tants cartells informatius com escaigui per garantir el coneixement de l'existència de les càmeres de videovigilància per les persones afectades amb antelació al moment concret en què siguin gravades (article 12.1 de la Instrucció) i, pel que es pot entendre del plànol adjuntat (annex 3), sembla que la seva ubicació no permet tenir aquest coneixement en tots els casos. Per tant, es recomana revisar aquest aspecte.

Pel que fa a l'edifici situat en el carrer Viladomat, els tres cartells informatius es troben ubicats en els accessos a l'àrea videovigilada que corresponen a la planta de l'edifici on es troben les dependències de l'Institut Català del Sòl. Ara bé, en la mesura que sigui possible accedir des de l'interior d'aquesta planta a les terrasses en què hi ha instal·lades 4 càmeres exteriors (aspecte aquest que es desconeix), caldria col·locar algun altre cartell informatiu en la porta/s d'accés a aquestes terrasses.

D'altra banda, cal assenyalar que, si bé no s'adjunta el model de cartell informatiu que s'utilitzarà, sí s'estableix que aquest s'ajustarà a allò establert a la Instrucció 1/2009.

En el cas que s'examina, a més dels cartells informatius, també es dona informació sobre els mitjans a través dels quals es facilitarà la informació addicional continguda a l'article 5.1 de la LOPD. En concret, s'estableix que aquesta informació es facilitarà a través d'impresos.

Examinada la memòria, convé fer, a continuació, una breu consideració pel que fa al contingut del fitxer “**Videovigilància**”, en concret, en relació amb l'apartat relatiu a *l'estructura del fitxer i la descripció dels tipus de dades* (articles 20.2 d) LOPD i 54.1 c) RLOPD).

En aquest apartat s'estableix la recollida i tractament de la dada identificativa imatge, per tant, no s'enregistrarà la veu de les persones afectades. Des del punt de vista dels límits al dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal aquesta autolimitació cal valorar-la positivament, atès que no semblaria justificada la gravació de la veu en atenció a la finalitat del fitxer.

Tot seguit, s'estableix també la recollida i tractament de dades de circumstàncies socials, en concret, de les dades del vehicle. Entenem, atesa la previsió de videovigilància dels accessos als pàrquings de l'Institut Català del Sòl, que per dades

del vehicle el que es pretén és enregistrar la dada corresponent a la seva matrícula. Cal fer avinent que aquesta dada no forma part de la categoria assenyalada, sinó que, en la mesura que pot permetre la identificació indirecta de persones físiques (article 5.1.o) RLOPD), es considera una dada identificativa. Per tant, caldria modificar aquest aspecte.

V

Centrant-nos en l'annex 2 del projecte d'ordre que preveu la supressió dels fitxers gestionats per l'Institut Català del Sòl regulats en el Decret 326/1994, de 16 de novembre, cal fer avinent que, seguint allò establert a l'article 20.3 de la LOPD, en aquest cas s'ha establert com a destí de les dades personals la seva incorporació en els nous fitxers que es creen amb l'aprovació de la present ordre. Així mateix, s'ha previst la derogació del Decret 326/1994 en quedar buit de contingut.

En aquests casos, es recomana sempre verificar que la finalitat del fitxer de destí de les dades sigui compatible, comprovar que el fitxer de destí prevegi la recollida de totes les dades del fitxer suprimit -i, en cas contrari, cancel·lar les dades que no s'incorporin al nou fitxer- i revisar el nivell de seguretat assignat al fitxer de destí, a la vista de les noves dades incorporades.

VI

Finalment, recordar que un cop aprovada la creació del fitxers de dades personals de l'Institut Català del Sòl cal sol·licitar la seva inscripció en el Registre de Protecció de Dades de Catalunya, així com notificar la supressió dels fitxers esmentats en l'annex 2 del projecte.

Barcelona, 7 de novembre de 2011